Høringssvar til projektbeskrivelse og forvaltningsplan for Naturnationalpark Hanstholm

Afsender: Nors-Tved Borgerforening og Lokalrådet for Nors, Tved og Øster Vandet
Vedrørende: Offentlig høring af projektbeskrivelse og forvaltningsplan for Naturnationalpark Hanstholm

På vegne af Nors-Tved Borgerforening og Lokalrådet for Nors, Tved og Øster Vandet fremsendes hermed følgende bemærkninger til Naturstyrelsens forslag til projektbeskrivelse og forvaltningsplan for Naturnationalpark Hanstholm.

Vi anerkender ambitionen om at styrke naturen og biodiversiteten i området. Det er imidlertid vores opfattelse, at projektet i sin nuværende form rejser en række væsentlige spørgsmål om lokal forankring, friluftsliv, dyrevelfærd, klima, vildtforvaltning og de trafikale forhold omkring naturnationalparken.

Vi finder det afgørende, at disse forhold belyses grundigt, inden projektet godkendes og realiseres.

1. Lokal forankring og tydelig kommunikation

Det har skabt en vis begrebsforvirring at etablere Naturnationalpark Hanstholm inden for det geografiske område, der allerede er en del af Nationalpark Thy.

Vi opfordrer derfor Naturstyrelsen til at sikre en tydelig definition og formidling af forskellen mellem Nationalpark Thy og Naturnationalpark Hanstholm. Det bør ske gennem klar information, ensartet skiltning og en tydelig kommunikation om de to områders forskellige formål, status og forvaltning.

Lokalt ejerskab og opbakning fra lokalbefolkningen er efter vores opfattelse en afgørende forudsætning for, at Naturnationalpark Hanstholm bliver en succes. Det kræver reel dialog, lydhørhed over for lokale synspunkter og en løbende inddragelse af de borgere og lokalsamfund, der bliver direkte berørt af projektet.

2. Friluftsliv, adgangsforhold og parkering

Den omfattende indhegning af naturnationalparken vil uundgåeligt ændre oplevelsen af at færdes i området, selvom de formelle adgangsregler videreføres.

Vi støtter derfor beslutningen om at friholde ca. 250 ha plantage omkring de mest benyttede indgange og friluftsområder fra selve naturnationalparken. Det er et vigtigt hensyn til de mange borgere og besøgende, der anvender området til rekreative formål.

Vi forventer samtidig, at udsætningen af heste og kvæg i det indhegnede område vil få nogle besøgende til at fravælge færdsel inden for hegnet, uanset at der etableres låger og adgangsmuligheder. Det gælder ikke mindst børnefamilier, ældre og personer, der føler sig utrygge ved at færdes tæt på store græssende dyr.

Vi anbefaler derfor, at friluftsliv og adgangsforhold tillægges endnu større vægt i den endelige plan.

Særligt bør parkeringsforholdene prioriteres højere end skitseret i projektbeskrivelsen. Flere af de eksisterende veje omkring området er smalle og benyttes samtidig af tunge og brede køretøjer. En øget tilstrømning af besøgende vil kunne skabe uhensigtsmæssige og potentielt farlige trafikale situationer, hvis parkeringsmulighederne ikke er tilstrækkelige.

Vi anbefaler derfor:

- At der foretages en samlet vurdering af det forventede behov for parkeringspladser.
- At der etableres tilstrækkelige parkeringsmuligheder ved de primære indgange.
- At trafiksikkerheden på de omkringliggende veje vurderes i sammenhæng med den forventede øgede trafik.
- At parkering og adgangsforhold tænkes ind fra begyndelsen og ikke først løses efter etableringen.

3. Dyrevelfærd og ansvar for udsatte dyr

Vi har betydelige betænkeligheder ved anvendelsen af dyrevelfærdslovens § 20 a, der giver mulighed for at dispensere fra bestemmelserne i lovens § 3 og § 9, stk. 1 og 2, for bestemte dyrehold i naturnationalparker.

Bestemmelserne vedrører blandt andet kravene til forsvarlig pasning og omsorg samt jævnligt tilsyn med dyrene.

Vi finder det principielt problematisk, at der etableres særlige undtagelser fra de almindelige dyrevelfærdskrav for dyr, der udsættes på statslige arealer.

Når tilsynet flyttes fra individniveau til bestandsniveau, ændres mulighederne for at opdage sygdom, skader og mistrivsel hos det enkelte dyr. Selvom der fortsat er krav om et forsvarligt tilsyn, indebærer denne ændring en risiko for, at problemer hos enkelte dyr ikke opdages lige så hurtigt som ved individuelt tilsyn.

Vi mener ikke, at hensynet til biodiversitet bør medføre en lavere beskyttelse af de enkelte dyr.

Dyr, der udsættes og holdes bag hegn, er fortsat under menneskers ansvar. Det ansvar bør efter vores opfattelse ikke kunne lempes alene med henvisning til, at dyrene indgår i et naturprojekt.

Vi efterlyser derfor en klar redegørelse for:

- Hvilke konkrete dispensationer der forventes søgt for dyreholdene i Naturnationalpark Hanstholm.
- Hvordan og hvor ofte tilsynet med dyrene skal gennemføres.
- Hvordan syge, tilskadekomne eller svækkede dyr identificeres og håndteres.

- Hvem der har det endelige ansvar for dyrenes velfærd.
- Hvordan der sikres hurtig indgriben, når et dyr har behov for behandling eller aflivning.

Vi anbefaler, at dyrevelfærd og individuelt ansvar tillægges størst mulig vægt, og at der ikke dispenseres videre end strengt nødvendigt.

4. Skovrydning, naturgenopretning og klimaeffekter

I projektbeskrivelsen lægges der vægt på at genskabe mere naturlige hydrologiske forhold, øge mængden af dødt ved og reducere udbredelsen af ikke-hjemmehørende træarter.

Vi er opmærksomme på, at disse tiltag har til formål at fremme biodiversiteten. Vi finder dog, at omfanget og konsekvenserne af de planlagte indgreb i skovene bør belyses yderligere.

Der gennemføres allerede omfattende rydninger af blandt andet sitkagran og contortafyr i Tved og Vilsbøl Plantager. Indgrebene ændrer landskabets karakter markant og efterlader store åbne områder, som påvirker den hidtidige skovoplevelse.

Vi savner en mere konkret og samlet vurdering af de klimamæssige konsekvenser af disse indgreb.

Projektbeskrivelsens afsnit 3.9 anerkender, at udfasningen af ikke-hjemmehørende træarter og strukturfældninger forventes at medføre et mindsket nettooptag af CO_2, særligt på kort sigt.

Det er imidlertid ikke tilstrækkeligt alene at konstatere denne effekt. Der bør foreligge en konkret beregning af konsekvenserne for områdets samlede CO_2-regnskab.

Vi efterlyser derfor:

- En beregning af det forventede tab af CO_2-optag ved den planlagte skovrydning.
- En vurdering af den CO_2, der frigives ved nedbrydning af fældet træ.
- En samlet vurdering af klimaeffekten på både kort og langt sigt.
- En redegørelse for, hvordan klimaeffekten af de planlagte indgreb afvejes i forhold til de forventede biodiversitetsgevinster.

Vi finder det væsentligt, at beslutninger om omfattende indgreb i eksisterende skovarealer træffes på baggrund af et tilstrækkeligt dokumenteret grundlag.

5. Krondyrbestand, markskader og regulering

Bestanden af krondyr i området har gennem de seneste 15-20 år været stigende. Udviklingen har allerede medført betydelige afgrødeskader på markerne omkring Nationalpark Thy.

Det er derfor en væsentlig bekymring, hvordan etableringen af naturnationalparken vil påvirke den eksisterende bestand og de omkringliggende landbrugsarealer.

Projektbeskrivelsen vurderer selv, at der i perioder kan opholde sig op mod 1.000 krondyr i området. (lavt estimat) Det fremgår samtidig, at krondyrene i betydeligt omfang benytter vildtreservatet som opholdssted om dagen og de omkringliggende landbrugsarealer som fødesøgningsområder om natten.

Med udsætning af yderligere store planteædere ændres fødegrundlaget og den samlede græsningspåvirkning i området. Det er derfor nødvendigt at forholde sig til, hvordan dette kan påvirke krondyrenes bevægelsesmønstre og omfanget af markskader på tilgrænsende arealer.

Vi bemærker, at projektbeskrivelsen lægger op til, at der ikke skal foregå kommerciel rekreativ jagt i naturnationalparken, men at der fortsat kan gennemføres bestands- og adfærdsregulering.

Vi savner en mere konkret begrundelse for denne ændring i forvaltningen og ikke mindst en tydelig beskrivelse af, hvordan reguleringen skal gennemføres i praksis.

Vi efterlyser derfor:

- En faglig vurdering af den nuværende og forventede udvikling i krondyr bestanden.
- En vurdering af konsekvenserne for landbrugsarealerne omkring naturnationalparken.
- Klare retningslinjer for, hvornår og hvordan bestandsregulering iværksættes.
- En beskrivelse af, hvem der har ansvaret for reguleringen, og hvordan lodsejerne inddrages.
- En konkret plan for, hvordan markskader forebygges og håndteres, hvis de fortsætter eller forværres.

Det er afgørende, at hensynet til naturen inde i naturnationalparken ikke sker på bekostning af de omkringliggende landbrugsarealer og de lodsejere, der allerede oplever betydelige udfordringer med krondyr.

6. Naturturisme og lokal værdiskabelse

Vi støtter fuldt ud ambitionen om at udvikle naturturismen i vores område. Naturnationalpark Hanstholm rummer et stort potentiale for at tiltrække flere besøgende og skabe øget aktivitet i lokalområdet.

En sådan udvikling kræver imidlertid investeringer i blandt andet infrastruktur, parkering, formidling, stier og øvrige faciliteter.

Vi finder det naturligt, at staten som initiativtager og ejer af arealerne også påtager sig det økonomiske ansvar for de nødvendige investeringer og den efterfølgende drift.

Samtidig bør der være et klart fokus på lokal værdiskabelse. De økonomiske og erhvervsmæssige muligheder, som den øgede naturturisme skaber, bør i videst muligt omfang komme lokalområdet til gavn.

Vi anbefaler derfor, at der udarbejdes en plan for, hvordan den øgede turisme kan omsættes til konkrete muligheder for lokale erhvervsdrivende, foreninger og lokalsamfund.

7. Samlet anbefaling

Nors-Tved Borgerforening og Lokalrådet for Nors, Tved og Øster Vandet anerkender ambitionen om at styrke biodiversiteten og skabe mere sammenhængende naturområder.

Det er imidlertid vores opfattelse, at etableringen af Naturnationalpark Hanstholm skal ske med langt større opmærksomhed på de lokale konsekvenser og de mennesker, der bor og arbejder i området.

Vi anbefaler derfor, at Naturstyrelsen i det videre arbejde prioriterer følgende:

1. Tydelig information om forholdet mellem Nationalpark Thy og Naturnationalpark Hanstholm.
2. Bedre parkerings- og adgangsforhold samt øget fokus på trafiksikkerhed.
3. En høj og dokumenterbar standard for dyrevelfærd og tilsyn med de udsatte dyr.
4. En konkret beregning af de klimamæssige konsekvenser af skovrydning og naturgenopretning.
5. En tydelig og forpligtende plan for regulering af krondyrbestanden og håndtering af markskader.
6. Sikring af, at investeringer i naturturisme også skaber værdi for lokalområdet.

Vi forventer, at de fremsendte synspunkter og anbefalinger indgår aktivt i den videre behandling af projektet, og at der redegøres konkret for, hvordan de enkelte problemstillinger håndteres i den endelige projektbeskrivelse og forvaltningsplan.

Med venlig hilsen

Esben Oddershede
På vegne af Nors-Tved Borgerforening og
Lokalrådet for Nors, Tved og Øster Vandet